

МОНГОЛБАНКНЫ ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ТУШААЛ

2021 оны 10 сарын 18 өдөр

Дугаар А-296

Улаанбаатар хот

Захиргааны хял хэмжээний
актын улсын нэгдсэн санд
2021 12 сарын 01
5572

Гадаад валютын арилжааны мэдээ гаргах журам батлах тухай

Төв банк (Монголбанк)-ны тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэг, 28 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 2 дахь заалт, Валютын зохицуулалтын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 7 дахь хэсгийг үндэслэн ТУШААХ нь:

- 1.“Гадаад валютын арилжааны мэдээ гаргах журам”-ыг хавсралтаар баталсугай.
- 2.Гадаад валютын арилжааны мэдээг энэ журмын дагуу хүлээн авч байхыг Нөөцийн удирдлага, санхүүгийн зах зээлийн газар (А.Энхжин)-т үүрэг болгосугай.
- 3.Гадаад валютын арилжааны мэдээг Монголбанкны мөнгөний захын үйл ажиллагаа хариуцсан газарт энэ журмын дагуу ирүүлж байхыг бүх банкны гүйцэтгэх удирдлагад үүрэг болгосугай.
- 4.Энэ тушаалын биелэлтэд хяналт тавьж ажиллахыг Хяналт шалгалтын газар (Ц.Нарандалай), Нөөцийн удирдлага, санхүүгийн зах зээлийн газар (А.Энхжин)-т тус тус даалгасугай.
- 5.Энэхүү тушаал батлагдсантай холбогдуулан Монголбанкны Ерөнхийлөгчийн 2012 оны 03 дугаар сарын 05-ны өдрийн А-26 дугаар тушаалын хоёрдугаар хавсралтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

ЕРӨНХИЙЛӨГЧ

БЛХАГВАСҮРЭН

14 1700

Монголбанкны Ерөнхийлөгчийн
2021 оны 10 дугаар сарын 18-ны өдрийн
4.226 дугаар тушаалын хавсралт

ГАДААД ВАЛЮТЫН АРИЛЖААНЫ МЭДЭЭ ГАРГАХ ЖУРАМ

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

- 1.1. Валютын зохицуулалтын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 7 дахь хэсгийн зохицуулалтын хүрээнд төгрөгийн гадаад валюттай харьцах ханшийн тооцоололд ашиглах зорилгоор гадаад валютын арилжааны мэдээг банкууд гаргах, түүнийг Монголбанк хүлээн авах, оролцогчдын эрх, үүргийг тодорхойлох, уг үйл ажиллагааг зохицуулж хяналт тавихад энэ журмын зорилго оршино.
- 1.2. Монголбанк банкуудын гадаад валютын арилжааны мэдээнд үндэслэн төгрөгийн гадаад валюттай харьцах ханшийг тооцож, олон нийтэд зарлана.
- 1.3. Энэ журмын 1.2-т заасан ханшийг дараа өдөр нягтлан бодох бүртгэлд хүчинтэй мөрдөнө.

ХОЁР. БАНК МЭДЭЭ ГАРГАХ

- 2.1 Банк нь өмнөх ажлын өдрийн 15:30 цагаас тухайн өдрийн 15:30 цагийн хооронд хийгдсэн дараах мэдээ, мэдээллийг дор дурдсан хавсралтын дагуу үнэн зөв бэлтгэж, тухайн өдрийн 16:10 цагаас өмнө Монголбанкны мөнгөний захын үйл ажиллагаа хариуцсан газарт "Монголбанкны банкны тайлангийн систем"-ээр хүргүүлнэ.
- 2.1.1 "Гадаад валютын спот арилжааны мэдээ"-г энэ журмын нэгдүгээр хавсралтын дагуу;
- 2.1.2 "Тавин мянган ам.доллар болон түүнээс дээш дүнтэй гадаад валютын спот арилжааны мэдээ"-г энэ журмын хоёрдугаар хавсралтын дагуу;
- 2.1.3 "Гадаад валютын үүсмэл хэрэгслийн арилжааны мэдээ"-г энэ журмын гуравдугаар хавсралтын дагуу.
- 2.2 Банкны сүлжээ, системд саатал гарсан тохиолдолд банк нь энэ журмын 2.1.1-2.1.3 дахь хэсэгт заасан мэдээ, мэдээллийг цахим шуудангаар, эсвэл эрх бүхий албан тушаалтны гарын үсэг, банкны тэмдгээр баталгаажсан албан бичгээр ирүүлнэ.
- 2.3 Байгалийн гамшиг, гэнэтийн болон давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас, эсхүл Монголбанкнаас зөвшөөрөл олгосон бусад нөхцөлд банк энэ журмын 2.1.1-2.1.3 дахь хэсэгт заасан мэдээ, мэдээллийг энэ журмын 2.1 болон 2.2-т заасан байдлаар хүргүүлэх боломжгүй болсон тохиолдолд Монголбанкны мөнгөний захын үйл ажиллагаа хариуцсан газраас өгсөн чиглэлийн дагуу холбогдох мэдээллийг бэлтгэн хүргүүлнэ.
- 2.4 Банк энэ журмын 2.2 болон 2.3 дахь хэсэгт заасны дагуу мэдээллийг бэлтгэн ирүүлэхдээ үүссэн нөхцөл байдлыг Монголбанканд урьдчилан мэдэгдэж, зөвшөөрөл авсан байна.
- 2.5 Банк энэ журмын 2.2 болон 2.3 дахь хэсэгт заасны дагуу мэдээллийг бэлтгэн, ирүүлсэн тохиолдолд холбогдох тайлбарыг ажлын 5 өдрийн дотор Монголбанкны мөнгөний захын үйл ажиллагаа хариуцсан газарт албан бичгээр хүргүүлнэ.
- 2.6 Банк энэ журмын 2.2 болон 2.3 дахь хэсэгт заасны дагуу мэдээллийг бэлтгэн, ирүүлсэн тохиолдолд банкны сүлжээ, системийн саатал засварлагдсан, байгалийн гамшиг, гэнэтийн болон давагдашгүй хүчин зүйлс, Монголбанкнаас харгалзан үзсэн бусад нөхцөл дуусгавар болсон даруйд энэ журмын 2.1.1-2.1.3 дахь хэсэгт заасан мэдээ мэдээллийг энэ журмын 2.1-д заасны дагуу бэлтгэн хүргүүлнэ.
- 2.7 Банк нь ирүүлсэн мэдээ, мэдээллийн үнэн зөв байдлыг бүрэн хариуцна.

2.8 Банк нь гадаад валютын арилжааны мэдээний үнэн зөв, бодитой байдлыг хариуцах дөрөв хүртэлх ажилтны нэр, албан тушаал, цахим хаягийн мэдээллийг өөрчлөгдсөн тухай бүр domex@mongolbank.mn цахим хаягаар мэдэгдэнэ.

2.9 Монголбанкнаас энэ журмын 4.3-т заасны дагуу холбогдох шалгалтыг хийж гүйцэтгэхэд болон шаардлагатай гэж үзсэн бусад тохиолдолд банк Монголбанкнаас шаардсан мэдээ, мэдээллийг тухай бүр гаргаж өгнө.

ГУРАВ. МОНГОЛБАНК МЭДЭЭ ХҮЛЭЭН АВАХ

3.1 Монголбанк нь дараах бүрэн эрхтэй:

3.1.1 Энэ журмын 2.1 дэх хэсэгт заасан мэдээллийг авах;

3.1.2 Энэ журмын 2 дахь хэсэгт заасан үүргээ банк биелүүлж буй эсэхэд хяналт тавих;

3.1.3 Энэ журмын заалтыг биелүүлээгүй банканд Валютын зохицуулалтын тухай хууль, Зөрчлийн тухай хууль болон холбогдох бусад хуульд заасан хяналт, хариуцлагыг ногдуулах;

3.2 Монголбанкны мөнгөний захын үйл ажиллагаа хариуцсан газар нь гадаад валютын арилжааны мэдээний үнэн зөв, бодитой байдлыг хариуцах үүрэг бүхий дөрөв хүртэлх ажилтны нэр, албан тушаал, цахим хаягийн мэдээллийг тухайн банкнаас энэ журмын 2.8 дахь хэсэгт заасны дагуу хүлээн авч, мэдээллийн сан үүсгэн “Монголбанкны банкны тайлангийн систем”-д мэдээлэл оруулах, хянах эрх бүхий хэрэглэгчийн нэр, нууц үгийг холбогдох ажилтанд өгнө.

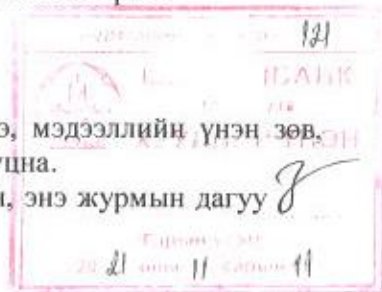
3.3 Монголбанк нь “Монголбанкны банкны тайлангийн систем”-ээр хүргүүлсэн мэдээлэл болон энэ журмын холбогдох заалтын дагуу Монголбанкны мэдээллийн санд бүртгэлтэй цахим хаяг, албан бичгээр ирүүлсэн мэдээллийг хүлээн зөвшөөрнө.

ДӨРӨВ. ХЯНАЛТ

4.1 Энэ журмын 2 дахь хэсэгт заасны дагуу ирүүлсэн мэдээ, мэдээллийн үнэн зөв, бодитой байдлыг уг мэдээ, мэдээллийг ирүүлсэн банк бүрэн хариуцна.

4.2 Валютын арилжааны мэдээ ирүүлэхдээ хугацаа хоцроосон, энэ журмын дагуу ирүүлээгүй бол холбогдох хуульд заасан арга хэмжээ авна.

— оОо —

“Гадаад валютын арилжааны мэдээ гаргах журам”-ын нэгдүгээр хавсралт

ГАДААД ВАЛЮТЫН СПОТ АРИЛЖААНЫ МЭДЭЭ

Мэдээний огноо	Хэлрэл хийгдсэн огноо	Банкны нэр	Харилцагчийн төрөл	Спот төрөл	Төрөл (Бэлэн/Бэлэн бус)	Гүйлгээ хийгдэх огноо	Худалдаж авсан валютын дүн	Валютын код	Ханш	Худалдсан валютын дүн	Валютын код	Тайлбар
			Монголбанк	Спот	Бэлэн							
			Бусад дотоодын банк		Бэлэн бус							
			Бусад гадаадын банк									
			Монгол Улсын Хөгжлийн Банк									
			Сангийн Яам									
			Дотоодын ААН Байгууллага									
			Гадаадын ААН Байгууллага									
			Дотоодын иргэн									
			Гадаадын иргэн									

Тайлбар:

- Голлох валют мөн эсэхээс үл хамаарч бүх төрлийн валютад холбогдох спот арилжааг мэдээлэх. Ингэхдээ биет алтны арилжааг валют арилжаанд хамааруулахгүй байх;
- “Мэдээний огноо”, “Хэлцэл хийгдсэн огноо” болон “Эхний гүйлгээний огноо”-ны ялгааг сайтар анхаарч, үнэн зөв бөглөсөн байх;
- “Харилцагчийн төрөл”, “Спот, своп, форвард төрөл”, “Төрөл (Бэлэн/Бэлэн бус)” баганд өгөгдсөн сонголтуудаас өөр мэдээлэл оруулахгүй, өгөгдсөн сонголтуудын бичигдсэн хэлбэрийг өөрчлөхгүй байх. Ингэхдээ хэлцлийн ханш нь бэлэн, бэлэн бус ханшийн аль болохоос хамаарч Бэлэн/Бэлэн бус төрлийг сонгох;
- Спот хэлцлийн мэдээллийг тухайн хэлцэл хийгдсэн өдөр ирүүлэх. Ингэхдээ хэлцэл тухайн өдрийн 15:30 цагаас хойш хийгдсэн бол журмын дагуу дараа өдрийн мэдээгээр ирүүлэх;
- Өгөгдсөн загварын хүрээнд оруулах боломжгүй ч хэлцлийн хувьд чухал ач холбогдолтой мэдээллийг тайлбар хэсэгт бичих. Ингэхдээ, төлбөр тооцоо хийгдсэн ч хэлцлийн ханшаар буцсан арилжаанд “Буцсан арилжаа”, төлбөр тооцоо хийгдэлгүй цуцлагдсан арилжаанд “Цуцлагдсан арилжаа”, шүүхийн шийдвэрээр хийгдэж буй арилжаанд “Шүүхийн шийдвэрээр”, харилцагчийн нэрийг нууцалсан зохируулалт бүхий талбарт хийсэн арилжаанд “Цахим талбарын арилжаа”, валют арилжааны гүйлгээний шимтгэл төлөх, эрсдэлийн сан байгуулах зэрэгтэй холбоотой хийгдсэн дотоод арилжаанд “Дотоод арилжаа”, олон улсын картмын гүйлгээнд холбогдох арилжаанд “Картмын гүйлгээ” гэх тайлбарыг тус тус оруулах, дээрхээс бусад тохиолдолд тайлбар оруулах заавар, чиглэлийг Монголбанкнаас тухай бүр авах;
- Монголбанк нь “Банкны тайлангийн систем”-ээр дамжуулан зөвхөн “Хянасан” төлөвтэй мэдээг хүлээн авна. “Хянасан” төлөвтэй мэдээнд банк засвар оруулах боломжгүй бөгөөд засвар оруулах шаардлагатай тохиолдолд тухай бүр Монголбанкны холбогдох ажилтанд мэдэгдэж, “Хянасан” төлөвийг илгээх замаар мэдээллийг шинэчлэн оруулна.

"Гадаад валютын арилжааны мэдээ гаргах журам"-ын хоёрдугаар хавсралт

50,000 АМ.ДОЛЛАР БОЛОН ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ ДҮНТЭЙ ГАДААД ВАЛЮТЫН
СПОТ АРИЛЖААНЫ МЭДЭЭ

Мэдээний огтوو	Хэлтэл хийгдсэн огтوو	Банкны нэр	Харилцагчийн төрөл	Харилцагчийн нэр	Регистрийн дугаар	Спот төрөл	Төрөл (Бэлэн/Бэлэн бус)	Гүйцэтгэх хийгдэх огтوو	Хуудалдаж авсан валютын дүн	Валютын код	Ханш	Хуудалдсан валютын дүн	Валютын код	Тайлбар
			Монголбанк			Спот	Бэлэн							
			Бусад дотоодын банк				Бэлэн бус							
			Бусад гадаадын банк											
			Монгол Улсын Хөгжлийн Банк											
			Сангийн Яам											
			Дотоодын ААН Байгууллага											
			Гадаадын ААН Байгууллага											
			Дотоодын иргэн											
			Гадаадын иргэн											

Тайлбар:

- Голлох валют мөн эсэхээс үл хамаарч бүх төрлийн валютад холбогдох 50,000 ам.доллар (бусад валютын хувьд үүнтэй дүйцэх хэмжээний) болон түүнээс дээш дүнтэй спот арилжааг арилжаа нэг бүрээр мэдээлэх. Ингэхдээ биет алтны арилжааг валют арилжаанд хамааруулахгүй байх;
- "Мэдээний огноо", "Хэлтэл хийгдсэн огноо" болон "Эхний гүйцээний огноо"-ны ялгааг сайтар анхаарч, үнэн зөв бөглөсөн байх;
- "Харилцагчийн төрөл", "Спот, своп, форвард төрөл", "Төрөл (Бэлэн/Бэлэн бус)" баганад өгөгдсөн сонголтуудаас өөр мэдээлэл оруулахгүй, өгөгдсөн сонголтуудын бичигдсэн хэлбэрийг өөрчлөхгүй байх. Ингэхдээ хэлцлийн ханш нь бэлэн, бэлэн бус ханшийн аль болохоос хамаарч Бэлэн/Бэлэн бус төрлийг сонгох;
- Спот хэлцлийн мэдээллийг тухайн хэлцэл хийгдсэн өдөр ирүүлэх. Ингэхдээ хэлцэл тухайн өдрийн 15:30 цагаас хойш хийгдсэн бол журмын дагуу дараа өдрийн мэдээгээр ирүүлэх;
- Гадаад болон дотоодын иргэний хувьд харилцагчийн нэрийг овог нэр гэсэн дарааллаар, холбогдох иргэний үнэмлэх, гадаад паспорт дахь бичиглэлийн дагуу, алдаагүй, зөв бичих. Гадаад болон дотоодын аж ахуйн нэгж байгууллагын нэрийг тухайн улсын бизнес регистрийн санд бүртгэлтэй нэрээр, алдаагүй зөв бичих;
- Дотоодын иргэний хувьд тухайн иргэний Улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн регистрийн дугаар, гадаадын иргэний хувьд гадаад паспортны дугаар, гадаад болон дотоодын ААНБайгууллагын хувьд тухайн улсын бизнес регистрийн санд бүртгэлтэй регистрийн дугаар байх;
- Дотоодын иргэн, аж ахуйн нэгжийн овог, нэр, регистрийн дугаар нь "ХҮР" төрийн мэдээлэл солилцооны систем дэх бүртгэлээс зөрөхгүй байх;
- Өгөгдсөн загварын хүрээнд оруулах боломжгүй ч хэлцлийн хувьд чухал ач холбогдолтой мэдээллийг тайлбар хэсэгт бичих. Ингэхдээ, төлбөр тооцоо хийгдсэн ч хэлцлийн ханиаар бичсан арилжаанд "Бүцсэн арилжаа", төлбөр тооцоо хийгдэлгүй ирчлагдсан арилжаанд "Цуцлагдсан арилжаа", шүүхийн шийдвэрээр хийгдэж буй арилжаанд "Шүүхийн шийдвэрээр", харилцагчийн нэрийг нууцалсан зохицуулалт бүхий цахим талбарт хийсэн арилжаанд "Цахим талбарын арилжаа", валют арилжааны гүйцээний шимтгэл төлөх, эрсдэлийн сан байгуулах зэрэгтэй холбоотой хийгдсэн дотоод арилжаанд "Дотоод арилжаа", олон улсын картмын гүйцээнд холбогдох арилжаанд "Картмын гүйцээ" гэх тайлбарыг тус тус оруулах, дээрхээс бусад тохиолдолд тайлбар оруулах заавар, чиглэлийг Монголбанкнаас тухай бүр авах;
- Монголбанк нь "Банкны тайлангийн систем"-ээр дамжуулан зөвхөн "Хянасан" төлөвтэй мэдээг хүлээн авна. "Хянасан" төлөвтэй мэдээнд банк засвар оруулах боломжгүй бөгөөд засвар оруулах шаардлагатай тохиолдолд тухай бүр Монголбанкны холбогдох ажиглалтанд мэдэгдэж, "Хянасан" төлөвийг ирчиуулах замаар, мэдээллийг шинэчлэн оруулна.

